

Lausunto Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 ehdotuksesta

Tekninen ja elinvoimalautakunta 14.01.2025 § 5

Kuntakehityslautakunta on 6.11.2024 § 123 päättänyt:

1. asettaa liitteenä olevat Mäntsälän strategisen yleiskaava 2050 luonnoksen ja -selostuksen maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 17.1.2025 saakka (valmisteluvaiheen kuuleminen)
2. antaa Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 luonnoksen kokonaisuudessaan vastineeksi Mäntsälän yleiskaava 2050 luonnos 1:ssä saatuihin mielipiteisiin, lausuntoihin ja kannanottoihin
3. pyytää Mäntsälän strategisen yleiskaava 2050 luonnoksesta tarpeelliset lausunnot
4. valtuuttaa kaavatiimin tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin vähäisiä teknisiä muutoksia ja oikolukua ja tarvittaessa tuottamaan yleiskaavaratkaisua havainnollistavaa lisämateriaalia
5. lähettää asian kunnanhallitukselle tiedoksi

Kuntakehityspalvelut on esitellyt yleiskaavaluonnosta kuntatekniikka- sekä yhteiset-tulosalueelle pidetyissä työpajoissa. Tekninen ja elinvoimalautakunnan päättävällä alaisuudessa olevien tehtävien osalta palvelualue on tullut kuulluksi ja huomioiduksi kiitettävästi esitetyssä luonnoksessa. On merkittävää, että yleiskaavamerkinnot mahdollistavat asuinalueiden laajentumisen ja edelleen väestönkasvun niin Kirkonkylässä, kuin Hyökännummen nykyisen asemakaava-alueen ympäristössä. Kaavaluonnoksessa on huomioitu uusien elinkeinoalueiden mahdollistaminen sekä olemassa olevien laajentuminen. Elinkeinoalueet on sijoitettu perustellusti esitettyihin sijainteihin. Mahdolliset olemassa olevasta katuverkosta erillään olevat teollisuuden ja varastoinnin reservialueet-merkinnällä olevat alueet sijaitsevat etäällä ja niiden toteuttamisen päätännässä on huomioitava taloudelliset vaikutukset katujen kunnossapitoon.

Kunnan vastuulla oleva infran laajentaminen olemassa olevaan katuverkkoon on kustannustehokasta investointi-, että myös kunnossapitovaiheessa. Tulevassa taloussuunnittelussa tulee huomioida asemakaava-alueiden laajentumisen aiheuttamat kustannusvaikutukset investointien osalta ja käyttötaloudessa kunnossapidon osalta. Erityisesti mahdolliset olemassa olevasta katuverkosta erillään olevat teollisuuden ja varastoinnin reservialueet-merkinnällä olevat alueet sijaitsevat etäällä ja niiden toteuttamisen päätännässä on huomioitava katujen kunnossapidon vaikutukset kunnan käyttötalouteen.

Virkistysalueet sekä ohjeelliset ulkoilureitit on huomioitu riittävällä tasolla huomioiden yleiskaavan strateginen luonne.

Valmistelija

Rakennuttamispäällikkö Pertti Palmroos, pertti.palmroos@mantsala.fi

Esittelijä

Tekninen johtaja Pynttari Mika

Päätösehdotus

Tekninen ja elinvoimalautakunta päättää lausuntonaan todeta, että sillä ei ole huomauttamista Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050-luonnokseen.

Käsittely

Merja Vikman-Kanerva esitti keskustelun kuluessa, että perustelutekstin viimeiset kappaleet korvataan alla olevilla teksteillä ja määritetään kyseinen osuus lausunnoksi. Kaikki lautakunnan jäsenet kannattivat Vikman-Kanervan ehdotusta.

”Lausunto

Kuntakehityspalvelut on esitellyt yleiskaavaluonnosta kuntatekniikka- sekä yhteiset-tulosalueelle pidetyissä työpajoissa. Tekninen ja elinvoimalautakunnan päättävällä alaisuudessa olevien tehtävien osalta palvelualue on tullut kuulluksi ja huomioiduksi kiitettävästi esitetyssä luonnoksessa. On merkittävää, että yleiskaavamerkinnot mahdollistavat asuinalueiden laajentumisen ja edelleen väestönkasvun niin Kirkonkylässä, kuin Hyökännummen nykyisen asemakaava-alueen ympäristössä. Kaavaluonnoksessa on huomioitu uusien elinkeinoalueiden mahdollistaminen sekä olemassa olevien laajentuminen. Elinkeinoalue**varaukset** on sijoitettu perustellusti esitettyihin sijainteihin. Mahdolliset olemassa olevasta katuverkosta erillään olevat teollisuuden ja varastoinnin reservialueet-merkinnällä olevat alueet sijaitsevat etäällä **nykyisistä taajamista. Niiden jatkosuunnittelun sekä toteuttamisen päätännässä on huomioitava alueiden valtakunnallisen tieverkon liittymien ja katujen investointien sekä kunnossapidon kustannusvaikutukset.**

Kunnan vastuulla oleva infran laajentaminen olemassa olevaan katuverkkoon on kustannustehokasta investointi- että myös kunnossapitovaiheessa. Tulevassa taloussuunnittelussa tulee huomioida asemakaava-alueiden laajentumisen aiheuttamat kustannusvaikutukset investointien osalta ja käyttötaloudessa kunnossapidon osalta. Erityisesti mahdolliset olemassa olevasta katuverkosta erillään olevat teollisuuden ja varastoinnin reservialueet-merkinnällä olevat alueet sijaitsevat etäällä **nykyisistä asemakaava-alueista** ja niiden **jatkosuunnittelun sekä toteuttamisen päätännässä on huomioitava liittymien ja katujen vaikutukset kunnan investointeihin sekä käyttötalouteen. Sama pätee muihinkin mahdollisiin uusiin nykyisistä taajamista erillisiin asemakaava-alueisiin.**

Virkistysalueet sekä ohjeelliset ulkoilureitit on huomioitu riittävällä tasolla huomioiden yleiskaavan strateginen luonne.

Samalla päätösehdotusta muutetaan siten, että Tekninen ja elinvoimalautakunta päättää **antaa yllä olevan lausunnon** Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050-luonnokseen.”

Lisäksi keskustelun kuluessa Jussi Aalto totesi, että päätösehdotukseen tulisi lisätä seuraava lause:

”Kaavaselostuksen kohdassa 3.7. Hinkuverkostosta todetaan, että kunta on sitoutunut vähentämään vuoteen 2030 mennessä kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta ja olemaan hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä, vaikka kv 13.6.2022 §56 on todennut, että HINKU- kunnaksi liittyminen ei tuo sitovia velvoitteita eikä sanktioita päästövähennysten osalta.” Kaikki lautakunnan jäsenet kannattivat Aallon esitystä.

Kokouksessa tekninen johtaja muutti päätösehdotustaan seuraavasti: Tekninen ja elinvoimalautakunta päättää antaa lausunnon Mäntsälän strategiseen yleiskaava 2050-luonnokseen edellä Vikman-Kanervan esityksen mukaisesti. Lisäksi kaavaselostuksen kohdassa 3.7. Hinkuverkostosta todetaan, että kunta on sitoutunut vähentämään vuoteen 2030 mennessä kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta ja olemaan hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä, vaikka kv 13.6.2022 §56 on todennut, että HINKU- kunnaksi liittyminen ei tuo sitovia velvoitteita eikä sanktioita päästövähennysten osalta.

Päätös

Tekninen ja elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti teknisen johtajan muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Liitteet

Liite 1. Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050-luonnos, kaavakartta

Liite 2. Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050-luonnos, kaavaselostus

Tekninen ja elinvoimalautakunta 17.03.2026
980/10.02.02/2023

Kunnanhallitus on päätöksellään 26.1.2026/ § 3 päättänyt asettaa Mäntsälän strategisen yleiskaava 2050 ehdotuksen alueidenkäyttölain 65 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville ja pyytää siitä viranomaislausunnot.

Tekninen ja elinvoimalautakunta on antanut lausuntonsa 14.1.2025 § 5 Mäntsälän strategisen yleiskaava 2050 luonnoksesta. Liitteessä 5 (Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 ehdotus, vuorovaikutusraportti 29.10.2025)on annettu vastine edellä mainittuun lausuntoon.

Tekninen ja elinvoimalautakunta antaa lausuntonsa omaan toimivaltansa mukaisesti keskeisimpänä näkökulmanaan strategisen yleiskaavan vaikuttavuus palvelualueen vastuulla oleviin asioihin: ateria- ja puhtauspalvelut, kuntatekniikka ja toimitilapalvelut.

Kuntakehityspalvelut on esitellyt yleiskaavaehdotusta kuntatekniikalle sekä yhteiset -tulosalueelle pidetyissä työpajoissa. Tekninen ja elinvoimalautakunnan päättäväisyyden alaisuudessa olevien tehtävien osalta palvelualue on tullut kuulluksi ja huomioiduksi kiitettävästi esitetyssä ehdotuksessa.

Keskeisimmät muutokset yleiskaavaluonnoksesta yleiskaavaehdotukseen koskevat kuntatekniikka -tulosalueen vastuita katujen ja yleisten alueiden rakentamisesta ja kunnossapidosta. Muutokset ovat: Valtatie 25 (Hyvinkääntie) varteen esitetty uusi teollisuuden ja varastoinnin reservialue, uusi 400 kV voimajohto kunnan länsirajalta etelärajalle sekä Tuuliruusun uusi eritasoliittymä valtatielle 4.

Teollisuuden ja varastoinnin reservialueet ovat etäällä olemassa olevista asemakaava-alueista ja alueiden liittymäratkaisut valtion väyläverkkoon ovat investointiarvoltaan yleensä merkittäviä. Olemassa olevasta asemakaava-alueiden infrastruktuurista erilleen mahdollisesti toteutuvan infrastruktuurin kunnossapitokustannukset ovat korkeammat, kuin kiinteästi nykyiseen infraan kiinteästi liittyvän.

Lisäksi strategisen yleiskaavan voimaantulon aikataulu vaikuttaa suoraan kunnan tärkeimpien strategisten ja elinvoimaa vahvistavien hankkeiden

etenemiseen. Tällaisia hankkeita ovat kunnan investointiohjelman rakennushankkeet, Uudenmaan elinvoimakeskusten kanssa yhteistyössä toteuttavat projekti sekä esimerkiksi MT140 - Hirvihaarantie liikennevaloristeys- hanke, joka kuuluu nykyiseen MAL-ohjelmaan. Hankkeiden toteuttaminen edellyttää, että yleiskaava määrittää niitä mahdollistavat maankäytön ratkaisut sekä edelleen mahdollistaa niiden ajallisen toteutusjärjestyksen.

Valmistelija

Rakennuttamispäällikkö Pertti Palmroos, pertti.palmroos@mantsala.fi

Esittelijä

Tekninen johtaja Pynttari Mika

Päätösehdotus

Tekninen ja elinvoimalautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Yleiskaavamerkinnot mahdollistavat asuinalueiden laajentumisen ja edelleen väestönkasvun niin Kirkonkylässä, kuin Hyökännummen nykyisen asemakaava-alueen ympäristössä.
2. Kaavaluonnoksessa on huomioitu uusien elinkeinoalueiden mahdollistaminen sekä olemassa olevien laajentuminen. Elinkeinoaluevaraukset on sijoitettu perustellusti esitettyihin sijainteihin.
3. Teollisuuden ja varastoinnin reservialueet-merkinnällä olevat alueet sijaitsevat etäällä nykyisistä taajamista. Niiden jatkosuunnittelun sekä toteuttamisen päätännässä on huomioitava alueiden valtakunnallisen tieverkon liittymien ja katujen investointien sekä kunnossapidon kustannusvaikutukset. Lähtökohtaisesti tulee tavoitella tilannetta, jossa edellä mainitut Mäntsälän kunnalle kohdistuvat nettokustannukset minimoidaan.
4. Kunnan tulevaisuuden taloussuunnittelussa tulee huomioida asemakaava-alueiden laajentumisen aiheuttamat investointikustannusvaikutukset ja lisääntyvät ylläpitokustannukset.
5. Strategisen yleiskaavan voimaantulon aikataululla on merkittävä vaikutus kunnan strategisten sekä elinvoiman kannalta keskeisten hankkeiden etenemiseen ja toteuttamiseen. Näitä hankkeita ovat kunnan investointiohjelmassa esitetyt rakennushankkeet, Uudenmaan elinvoimakeskusten kanssa yhteistyössä toteutettavat rakennushankkeet sekä esimerkiksi MT140 - Hirvihaarantien liikennevaloristeys -hanke, joka sisältyy tämän kauden MAL-ohjelmaan. Näiden hankkeiden toteutusaikataulut ovat sidoksissa yleiskaavan mahdollistamiin maankäytöllisiin ratkaisuihin.

Päätös

Liite 1. Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 ehdotus, pääkaavakartta 21.1.2026

Liite 2. Luonnonympäristö ja virkistys, strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1, 21.1.2026

Liite 3. Kulttuuriympäristö, strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2, 29.10.2025

Liite 4. Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 ehdotus, selostus 29.10.2025 / 21.1.2026

Liite 5. Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 ehdotus,
vuorovaikutusraportti 29.10.2025

Liite 6. Eriävä mielipide 21.1.2026 Satu Orajärvi